

FUNDACIÓ PRIVADA ARED

Seu social: Barcelona
Àmbit geogràfic: provincial
Forma jurídica: fundació

- 38 persones treballadores
- 64 persones voluntàries
- 74 persones sòcies
- 94 persones ateses en serveis a la infància i la joventut
- 72 persones ateses en serveis d'atenció a la dependència i la discapacitat
- 9 persones ateses en serveis d'atenció a trastorns de salut mental
- 103 persones ateses en serveis específics vinculats a l'àmbit penitenciari
- 1.353 persones ateses en serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 11 persones ateses en altres col·lectius: (professionals col·laboradors)

www.fundacioared.org

Breu història de l'organització

A principis de 1994 quatre alumnes del curs de formació professional ocupacional de Confecció industrial del Centre Penitenciari de Dones de Barcelona (C.P. Wad-Ras) varen idear la possibilitat de constituir una cooperativa de confecció industrial. Aquesta iniciativa va néixer de les necessitats del col·lectiu per trobar i mantenir una feina. Les fundadores del projecte van cercar el suport de la formadora del curs, Sra. Maria Teresa Rodríguez García, qui compartia amb elles la inquietud d'aconseguir sortides laborals reals. L'Associació Ared va ser constituïda el maig de l'any 1994 per tal de facilitar la integració sociolaboral de persones procedents de centres penitenciaris. L'any 2001 es va canviar el format jurídic a fundació, però es va mantenir intacte la missió. L'evolució de l'entitat s'ha vist marcada pels profunds canvis socials i econòmics que s'han produït en els darrers 28 anys, especialment per la crisi econòmica del 2008 i la crisi social provocada per la COVID-19. Així la fundació ha evolucionat per donar resposta a les creixents demandes, especialitzant-se en els col·lectius socials més vulnerables: dones privades de llibertat, dones víctimes de violències de gènere, persones majors de 45 anys en situació de desocupació, joves en risc d'exclusió social, etc.

Missió

Acompanyar persones en alt risc de vulnerabilitat, majoritàriament dones que provenen de centres penitenciaris o serveis socials, perquè aconseguixin la plena integració a la societat. Ho fem fomentant la seva autonomia, a través de la formació i l'acompanyament integral, que permeti la incorporació al mercat laboral.

Descripció de l'activitat

La fundació té com a finalitat promoure l'autonomia i l'accés a la plena ciutadania de persones en alt risc de vulnerabilitat, majoritàriament dones que provenen de centres penitenciaris o serveis socials, perquè mitjançant processos de formació, potenciació de la seva autonomia i acompanyament integrals, aconseguixin la plena integració en la societat. Treballen perquè puguin incorporar-se al mercat laboral de manera personalitzada, posant a la seva disposició estructures adaptades a les seves necessitats. A més, es coordinen amb altres entitats per a sensibilitzar a les institucions i al conjunt de la societat sobre la realitat de l'exclusió social.

Per a la consecució dels fins fundacionals, la fundació desenvolupa les següents activitats:

- Activitats d'acompanyament social.
- Activitats de formació.
- Activitats d'inserció.
- Activitats per a la sostenibilitat i la sensibilització social.
- Activitats de millora dels processos.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA**INSERCIÓ LABORAL DE DONES QUE PATEIXEN FIBROMIÀLGIA I FATIGA CRÒNICA****Breu descripció**

L'objectiu del programa és facilitar la recuperació física i mental del col·lectiu de dones amb fibromiàlgia i fatiga crònica a través de l'adquisició d'hàbits saludables i el desenvolupament d'activitats, individuals i grupals, que promouen la cerca del seu propòsit vital, la seva reinserció sociolaboral i el manteniment del lloc de treball; repercutint en una millora en el seu estat general de salut. Mitjançant una metodologia innovadora i transversal, on les beneficiàries participen activament en la definició dels propòsits i les actuacions derivades d'aquests, es dona resposta a problemàtiques multicausals, mantenint en tot moment un acompanyament constant. Es desenvolupen activitats, individuals i grupals, amb les quals milloren el seu estat general de salut en incrementar l'activitat física, i milloren també la seva gestió emocional, la seva gestió de l'estrès, la seva autoestima i la seva seguretat personal, a través de les eines que el programa els facilita.

A més, també es treballen i duen a terme els instruments necessaris per a reincorporar-se al mercat de treball en unes condicions que els permetin conservar la qualitat de vida minvada per la malaltia. I de manera general, es fomenta la sensibilització de la societat en general, i de les empreses col·laboradores en particular, en relació amb la malaltia i els seus efectes.

Aportació de valor de la iniciativa

La fibromiàlgia és una malaltia crònica que pateix un 2,4% de la població espanyola, la majoria dones (8 de cada 10), i va en augment. En el cas de COVID persistent, es calcula afecta al 10% de les persones infectades. Aquesta malaltia representa una important càrrega per al Sistema Nacional de Salut i, així i tot, segueix sense trobar-se un tractament específic. El sistema socioeconòmic no està donant una solució al col·lectiu i les evoca a intentar inserir-se en un mercat laboral que no està ni preparat ni adaptat a les seves característiques. La creació d'aquest programa respon a la necessitat d'aportar noves solucions al col·lectiu. L'èxit obtingut en els resultats de les participants, amb una millora directa o indirecta de la seva salut, i l'adquisició d'hàbits saludables, i d'eines per fomentar la seva reinserció sociolaboral, justifiquen la repicabilitat de la innovadora metodologia utilitzada i la seva transferència a altres col·lectius o a altres programes d'altres entitats.

Necessitats identificades

El programa neix per la voluntat i missió de la mateixa Fundació Ared d'alinear-se i adaptar-se a les diferents necessitats no cobertes d'un col·lectiu estigmatitzat concret, al que no s'està donant una resposta específica, compensant així, de forma col·laborativa allà on la salut pública actualment no arriba. En els últims anys cada vegada més arriben a la nostra entitat

dones que pateixen Fibromiàlgia i Fatiga Crònica, amb les quals veiem limitacions per donar un acompanyament integral per al seu procés de recuperació. I donat la manca de coneixement, d'informació i de recursos al nostre abast, vam plantejar aquest innovador projecte com el mitjà d'apoderament, atenció i acompanyament a aquest col·lectiu altament vulnerable i invisible per facilitar la seva recuperació físic-mental, la cerca del seu propòsit vital, la seva reinserció sociolaboral i el manteniment d'un lloc de feina; fets que repercuteixen directament sobre una millora en el seu estat general de salut. El programa neix per la voluntat i missió de la mateixa Fundació Ared d'alinear-se i adaptar-se a les diferents necessitats no cobertes d'un col·lectiu estigmatitzat concret, al que no s'està donant una resposta específica, compensant així, de forma col·laborativa allà on la salut pública actualment no arriba.

Principals objectius assolits

En l'àmbit general s'ha aconseguit augmentar l'apoderament de quaranta dones amb Fibromiàlgia i Fatiga Crònica per al seu accés i la seva reincorporació al mercat laboral. Concretament, s'ha millorat l'estat general de salut de les dones ateses, i augmentant el seu autoconeixement, la millora de la seva autoestima, de la seva seguretat personal, de la relació interpersonal i de la seva gestió emocional, donant resposta a moltes de les seves necessitats, amb un servei d'acompanyament continuat, i de forma totalment personalitzada, donat que cada beneficiària pateix la malaltia d'una forma única i particular. D'altra banda, també s'ha incrementat la visibilitat del col·lectiu de dones amb Fibromiàlgia i Fatiga Crònica i la sensibilització de persones empresàries respecte a aquesta malaltia.

Principals resultats obtinguts

A nivell quantitatiu:

- 40 dones ateses amb fibromiàlgia i fatiga crònica han participat en el programa
- 65% d'insercions
- 45 contractes
- 37,5 itineraris formatius
- 100% participació en activitats i tallers que els ha permès millora el seu autoconeixement, la seva autoestima i seguretat personal, la seva relació interpersonal i la seva gestió emocional.

En l'àmbit qualitatiu: es confirma un augment de l'apoderament de les dones amb Fibromiàlgia i Fatiga Crònica per al seu accés i la seva reincorporació al mercat laboral a través de la promoció d'hàbits saludables i activitats que faciliten la seva recuperació física i mental

També es confirma l'impacte del programa en la millora de la qualitat de vida de les persones que conviuen amb les persones ateses, en la majoria de casos, en els seus familiars. En altre àmbit, destacar també una major visibilitat del col·lectiu de dones afectades de fibromiàlgia i/o síndrome de fatiga crònica en el mercat laboral, la sensibilització vers les persones empresàries sobre les dificultats amb les quals es troben aquestes dones a l'hora de trobar feina i mantenir-la i l'increment de la conscienciació sobre la necessitat d'adaptar el lloc de treball.

S'han establert mecanismes i estructures de suport per aquest col·lectiu vulnerable. I s'ha facilitat el suport mutu entre les afectades.

Destaca també la divulgació i afavoriment del coneixement d'aquestes malalties en totes les dimensions (social, laboral, psicològica, mèdica i familiar).

Abast de l'experiència

El sistema socioeconòmic no està donant solució a la gran majoria de dones afectades per Fibromiàlgia i Fatiga Crònica. La Fundació Ared decideix intervenir-hi, i més quan actualment a Catalunya no existeix cap altra projecte que treballi de forma integral amb el col·lectiu. Des de les diferents dimensions s'ha definit tot un programa d'actuació amb una metodologia que implica un acompanyament continuat, on la beneficiària participa dels objectius, adaptant les activitats i a cada particularitat. Incorporant alhora el treball en xarxa, sinergies i la mesura de resultats. L'àmbit d'actuació és tot el territori de Barcelona ciutat i àrea metropolitana: 100% dones de mitjana 50 anys, 95% a l'atur, 55% Famílies monomarentals, 50% grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 3

Membres equips directius: 1

Ateses: 40

Voluntàries: 4

Altres: 11 (professionals col·laboradors)

Principals factors clau d'èxit

El tracte personalitzat i integrador que va més enllà de les competències tècniques. La participació activa de les beneficiàries en la definició d'objectius i en les activitats derivades d'aquests. L'aplicació d'un model d'intervenció per competències, donant valor als aprenentatges en àmbits no formals. La transversalitat de les actuacions, donant resposta a problemàtiques multicausals. La coordinació interdisciplinària entre els/as professionals de l'àrea de formació i inserció i amb professionals d'altres equips d'entitats de l'administració pública i privada. El seguiment i avaluació continuada del projecte i de cada cas en concret a través de reunions de seguiment que faran els/les professionals implicats/as en el projecte. L'avaluació consta de la realització d'una avaluació final de les accions realitzades i els resultats obtinguts per a la identificació dels punts forts i els punts febles a ser modificats. Així com l'aplicació de la perspectiva de gènere també ha contribuït a l'èxit del programa, i la col·laboració i multitud de sinergies amb un ampli nombre d'entitats.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

El projecte està plantejat des de la flexibilitat per desenvolupar accions amb majors possibilitats d'èxit enfront de les dificultats o imprevistos que es puguin presentar. Així, davant de la manca de visibilitat i sensibilització de la malaltia s'han buscat fortes aliances (entre d'altres: Hospital del Mar, Hospital Vall d'Hebron, ACAF, Hospital Sant Joan de Déu, CIM Project) per fer jornades de difusió, aprofitant també el 12 de maig, dia internacional de la Fibromiàlgia.

Per promoure la participació i treballar l'absentisme sempre es consensua i verifica el dia amb les participants. Totes les actuacions i processos d'entrenament, s'adapten en forma i temps a les circumstàncies particulars de cadascuna. I fins i tot, ajusten el calendari del programa a la temporalitat, tenint en compte la climatologia o festivitats, limitant les actuacions grupals i potenciant les tutories individuals.

La lluita contra l'estigma social que comporta la malaltia, els ha portat a fer molta pedagogia en especial a les empreses per trencar amb certs estereotips, sensibilitzar-les i aconseguir la contractació de les persones.

I adonar-se del fort impacte de la malaltia en la qualitat de vida de les usuàries ha fet necessari preparar-nos davant el repte d'actuar des d'una perspectiva integral i personalitzada. Han hagut d'abordar nous àmbits i preparar-se en altres camps, com la neurociència del dolor i la teràpia multicomponent, per abordar millor cada cas segons cada necessitat.

Elements innovadors que aporta l'experiència

És un projecte únic que treballa de forma integral amb aquest col·lectiu: la Fibromiàlgia, el

benestar emocional, la vessant social i la laboral; a més de la sensibilització del sector empresarial sobre aquesta problemàtica. Per tant, aquest projecte actua com un complement dels serveis de salut (unitats d'expertesa i CAP) de les administracions públiques catalanes, que com a prescripció social, són principalment les que estan derivant usuàries afectades amb Fibromiàlgia i Fatiga Crònica al projecte.

Destacar la transversalitat de les actuacions. Han constatat que les problemàtiques de les dones ateses acostumen a ser multi-causals. Els programes específics, que actuen únicament en un aspecte de la vida de les dones ateses, veuen frenada la seva efectivitat en no tenir en compte la resta de factors que afecten la dona. El caràcter integral ens garanteix poder donar resposta simultània als principals factors que estan causant l'exclusió a través de tallers on es treballa l'activitat física i alimentació saludable, la salut emocional, la motivació personal o la vessant social. La metodologia de treball ha estat dinàmica i participativa, contemplant sempre als participants com a agents actius en el seu procés d'ensenyament-aprenentatge.

Per això, s'han realitzat dinàmiques i activitats que fomenten la reflexió, el diàleg, l'aprenentatge social, la cooperació del grup, l'autonomia, el respecte i la interiorització de continguts funcionals per a la millora dels seus propis recursos per a la recerca de feina. S'ha promogut el compromís i la implicació dels participants en el programa i en el seu propi procés d'aprenentatge.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

La metodologia del projecte ha estat clau en el resultat del programa. Les beneficiàries principals han assumit un paper principal, fet que ha permès una apropiació i implicació davant tots els processos, des de la seva identificació, disseny i implementació. En tot el projecte s'ha constatat una involucració de la població local com a actor principal, no només com a beneficiaris, sinó com a socis. De fet, tots els agents implicats fins al moment estan apostant per la perdurabilitat del nostre projecte. Fins i tot, des de l'àmbit de la salut (Hospital del Mar) es vol presentar com a prescripció social.

Es considera que és un projecte replicable a altres col·lectius, com ara dones que han sofert violència de gènere, ja que ben segur també aportarà uns resultats satisfactoris. I també pot servir com a referència a altres estudis relacionats amb fibromiàlgia, com ara la fibromiàlgia juvenil, perquè les alteracions de salut coincideixen amb les identificades en dones adultes amb fibromiàlgia.

Així mateix, la coordinació interdisciplinària entre els/as professionals de l'àrea de formació i inserció juntament amb altres professionals d'altres equips d'entitats de l'administració pública i privada facilita la transferència de l'experiència a altres organitzacions.